

Bene Zoltán

Mandola története

(Részletek)

4. fejezet

Eltűnés (1995)

Amikor Mandola eltűnt, P. kis híján összeomlott. Harmadéves főiskolás volt, körülötte dühöngtek a kilencvenes évek közepének kíméletlen és ijesztően sivár hétköznapjai. Akármerre nézett, csak a bizonytalanságot látta. Akkoriban el nem tudta volna képzelni, hogy a jövőben biztonságban fog élni, ha többnyire lelki nyomorban is, de legalább jólétben, mivel speciális gépekkel kereskedik majd, maga sem tudja, pontosan mifélekkel, s ha évente kettőn túlad, élheti világát, mint hal a vízben. Néhányszor ugyan álmódott gabonával, ami Krúdy Álmoskönyve szerint gazdagságot jelent (olyankor minden bizonnyal a jobb oldalán aludt, hiszen „a jobb oldali fekvésnek mások az álmái, míg a vészes látományok, nyugtalanító képek balról jönnek”), a jó mód ígérete azonban a kilencvenes évek közepén nem minden szempontból számított jó reménységnek. A vagyon mindenekelőtt a tisztességtelenség szinonimája volt. (Ha jobban belegondolt, be kellett látnia, hogy ez nagyrészt így is maradt. A kispolgári beidegződések mintegy másfél évszázada kiirthatatlanok a hajdani Monarchia területén.)

Mielőtt Mandolának nyoma veszett, P. úgy képzelte, általános iskolás gyerekeket fog történelemre és angol nyelvre okítani, míg nyugdíjba nem vonul; esténként olvas, rendszeresen átbeszéli Mandolával, amit olvasott, nyáron kirándulnak, télen hógolyóznak, szerencsés esetben saját gyereket is nevelnek, nemcsak a másokét. Miután Mandola eltűnt, már abban sem volt biztos, hogy be tudja fejezni az éppen előtte álló vizsgaidőszakot, nemhogy magát a főiskolát. Mandola nélkül kilátástalan vállalkozásnak tűnt ez is, az is.

- Mióta nem láttad? – kérdezte Endre, gyerekkori cimborája.
- Három napja.
- Összevesztetek?
- Nem tudom.
- Csodálatos – Endre szánakozva nézte.

P. mindenütt kereste a lányt. A kollégiumban, ahol lakott, nem látták. A csoporttársainál sem lelt a nyomára. A főiskolán, az órákon nem jelent meg.

- Azon agyalok, hogy föl hívom a szüleit – nyögte.
- Tedd azt! – biztatta Endre.

– Csak egy a baj... Nem nagyon kedvelnek... Sőt... Meggyőződésük, hogy én vagyok az oka annak, hogy Mandola *rengeteg* időt pazarolt el az életéből azzal, hogy kijött velem arra a kilenc hónapos melóra Svédországba, ezért aztán, te szent ég!, egy évvel később diplomázik... Meg aztán alapból nem bírnak. Nem illek a lányokhoz – és talán tényleg nem, tette hozzá magában.

– Akkor beszélj valamelyik barátnőjével – nógatta Endre –, hívja föl őket, tudakolja meg, otthon van-e!

És P. így cselekedett. Lesújtó eredménnyel. A szülők nem hallottak Mandoláról. Be is jelentették az eltűnését rögvest a rendőrségen.

Már másnap kihallgatták P.-t a kapitányságon. Az eredménye ennek is lesújtó volt. Szinte egyáltalán nem emlékezett utolsó együtt töltött óráikra.

- Illuminált voltam – ezt hajtogatta.

Pár napig gyanúsítottként kezelték, ha akarta volna, sem hagyhatta volna el a várost. Mivel azonban a nyomozás során a rendőrök több tanúra is rábukkantak, akik látták, amikor P. és Mandola békében elválnak annak a kollégiumnak az előterében, amelyikben a lány lakott, és olyan személyt is találtak, aki másnap reggel találkozott Mandolával ugyanott, P. nevét kihúzták a listáról.

– Semmivel sem lettünk okosabbak – dünnyögte Endre egy hét múlva.

P. bánatos pillantást vetett a barátjára. Kikért még egy kört. Sört és Hubertust. Az alkarja hozzáragadt az asztal lapjához, a szék,

amin ült, billegett. A kocsmá plafonján széles lapátú ventilátor forgott lustán. Összekavarta a cigarettafüstöt a szeszszaggal, a reménytelenség bűzével és az emberi kipárolgásokkal, s minden bizonnyal el is terelte valahová az elegy egy részét, miáltal többé-kevésbé belelegezhető maradt a becsületsüllyesztő levegője.

– Tré egy hely a világ – morogta P.

Endre meg sem próbált ellenérveket fölsorakoztatni. Később csatlakozott hozzájuk Manó, szintén régi versenyző a sört és a Hubertust tekintve. Ittak. Mintha azon múlna az életük. Gombrowiczot idézték, „nem inni nem lehet”.

– Mert az ivás a mi tisztaságunk – bőfögött P. – Hülyeség.

A kocsmá plafonján a széles lapátú ventilátor továbbra is lustán, egyre lassabban forgott, míg végül megállt. P. és társai pontosan alatta ültek, ők vették észre legelőször. Nem volt meleg, inkább a szagok súlya növekedett meg azzal, hogy a ventilátor nem készítette mozgásra a levegőt. Néhányan kisvártatva morogni kezdtek.

– Valamit csináljál, Julis! – kiáltott oda egy borízú hang a pultos lánynak. – Olyan sokan vagyunk, mint disznó segge körül a legyek. És olyan bűdös lesz itt mindjárt, mint egy disznótelepen...

Julis, a pultos lány áttolta a szájürege egyik oldalából a másikba a rágóját, aztán középre igazította, és fújt egy nagy buborékot belőle.

– Sose tudtam ilyet – jegyezte meg P.

Julis visszaszívta a kipukkant rágóbuborékot, előjött a pult mögül, és egyenesen P.-ék asztalához sietett.

– Álljatok föl egy kicsit – utasította őket, az állára rágógumi-morzsa tapadtak. Az egyik székre, onnan az asztal lapjára lépett, nyújtózkodott, és meglökte a ventilátor egyik lapátját. A szerkezet nem moccan. Julis újra meglódította. Akkor sem történt semmi.

– Akurvaanyádat! – fakadt ki, s még erősebben lökött egyet a lapáton.

A ventilátor beindult.

– Akurvaanyádat! – kiáltotta Julis, és leugrott az asztalról.

Talán P. vette észre elsőként, hogy a lány a melléhez szorítja a kezét. Aztán azt is látta, ahogy fröcsköl belőle a vér. Tenni semmit sem tett, meg sem nyikkant, csak nézte, ahogy Julis öleli a saját kezét.

– Bassza meg, mi az isten ez? – ordított valaki a sarokból. A vállán egy darab véres hús hevert, mint valami rangjelzés.

– Levágta az ujját, bazmeg...

– Levágta az ujját!

– Elrepült az ujjá, azt a kurva...!

– Engedjetelek ide, orvostanhallgató vagyok!

P. megmeredve állt, figyelte, ahogy a fiatal, magas srác leülteti a pultos lányt arra a székre, amelyen nemrégiben még ő üldögélt, leveszi a saját ingét, és belecsavarja a sérült kezét.

– Nyomókötés, meg el is szorítom – kommentálta, amit csinál. Közben a nadrágszíját próbálta rátekerni Julis csuklójára.

– Hívjon valaki mentőt, biztos van telefon a raktárban – hallatszott egy hang.

– Eredj már, baszki, hívjad a mentőt!

P. megmeredve állt, alig érzékelte, ami körülötte történik. A világ, ez a tré hely, kisvártatva elhomályosult, nem maradt belőle semmi, csak a maró érzés a torokban a Hubertus nyomán és az a mérhetetlen üresség odabenn, a mellkasa mélyén, amit nem volt már kivel kitölteni. A mentőautó szirénájára még évtizedek múlva is emlékezett, arra is, hogy a két cimborájával a fal mellé ültek, és ittak tovább. Julist nyilván elvitték, idősebb, remegő kezű férfi szolgálta ki a kocsmánépet. Egy asszony a falról sikálta le a ráfröccsent vért. Szerencsére valami olyan festékkal festették le, amin nem hagy nyomot szinte semmi.

– Ilyen is csak itt történhet, ezen a környéken – füstölgött magában a falat dörgölő asszony. – Évek óta csak a baj van errefelé, rohadj meg...

P. később azon tűnődött, mire gondolhatott. Arra jutott, hogy gyakorlatilag bármire.

Néhány esztendővel korábban a város közvéleményét az egyik helyi, igen tehetős család érettségiző lányának állítólagos elrablása

foglalkoztatta, az éppen csordogáló esztendőnek az elején pedig egy közmegebecsülésnek örvendő vendéglátós família kiirtása. A várost az országos sajtóban a bűn fészkeként emlegették, s való igaz, hogy a délszláv háború elől északra húzódó balkáni maffia egyik menedéke lett. Bár közeledett a daytoni béke, az egykori Jugoszláviában még javában dúlt a háború. Véresen és iszonyatosan. Hónapokkal Mandela eltűnése után mészároltak le közel kilencezer bosnyákot Srebrenicában, ami ellen a négyszáz holland békefenntartó az égvilágon semmit nem tett, a parancsnokukat mégsem büntették meg soha, sosem mondták ki hivatalosan, hogy szégyenteljes, alantas gyávaság volt, amiről az embereivel együtt tanúbizonyságot tett. Miután fény derült a srebrenicai mészárlásra, hatalmas visszhangot és fölháborodást keltett. Mandela eltűnése ezzel szemben nem vert föl különösebb port. Néhány hét alatt föl is függesztették a nyomozást az ügyben, mivel semmi jel nem utalt arra, hogy bűncselekmény történt. Mialatt Mladić Szerb Köztársasági Hadserege szisztematikusan irtotta a srebrenicai muszlimokat, Mandela aktáját becsúszatták egy fiók mélyére.

– Egy napon majd megjelenik, ilyenkor ez szokott történni – vonogatta a vállát a nyomozó, amikor P. afelől érdeklődött, jutottak-e valamire.

Mandola édesanyja sírt. Az apja P.-re haragudott, ezt nem is rejtette véka alá. P. ittas volt. Akkortájt folyamatosan. Részegen sem érezte magát jobban, mintha nem ivott volna, csak nem talált más megoldást. Évezredes beidegződéseket követett. Az időt ki kellett tölteni. Vizsgázni is kizárólag ezért ment el. Időtöltés céljából. És minden vizsgáját sikerrel letette. Soha nem tudta fölidézni, miként.

Amire viszont egész életében megdöbbenő pontossággal emlékezett ebből az időszakból, az a kuvik volt.

Szinte minden áldott nap órák hosszat üldögélt a folyóparti sétányon, mindig ugyanazon a félreeső padon. Sötétedéskor néhány alkalommal a padja támlájára ereszkedett egy madár. P. bagolynek nézte. A barna színű szárnyas nem lehetett magasabb 20-25 centiméternél, a szeme sárgán foszforeszkált, a csőre lefelé görbült. Talán két-három percig is figyelte P.-t. A fejét több-

szőr egymás után hol a jobb, hol a bal vállára ejtette, mielőtt egy erőteljes „uhhh” hangot kiadva elrepült. P. egyik-másik barátja úgy vélte, a barátkozó természetű madár csakis kuvik lehet. A helyi lap is megírta, hogy a folyóparti sétány fáin baglyok élnek, főként kisebb termetű kuvikok, amit a köpeteik is egyértelműen alátámasztanak. A kuvik latin neve *Athene noctua*, amelynek első tagja a görög mitológiai alakra, Zeusz és Métisz gyermekére, a bölcsesség, az igazságos háború, a jog, az igazságosság és a művészetek istennőjére: Pallasz Athénére utal, akit gyakran ábrázoltak szent állatával, a bagollyal. Az elnevezés második eleme, a *noctua* latinul *éjjelit* jelent, ami a *nox*, azaz éjszaka szóból származik. Magyarul halálmadár néven is ismeretes ez a bagolyfaj. S talán P. emlékezetébe is emiatt a népi elnevezés miatt vésődött bele a barna tollazatú, sárga szemű állat.

1995-ről másfél évtizeddel később azt írta Géza, a publicista, P. barátja idétlen idők óta, hogy beköszöntével a végleges kiábrándulás érkezett el Magyarországra. Úgy fogalmazott, hogy az az esztendő a Bokros-csomag, a privatizációs csúcsbevételek, a végtelennek tűnő koalíciós huzakodások, a tüntetések és Torgyán József népszerűségi indexe szárnyalásának éve volt. Összességében a sokoldalú meghasonlások és a végleges illúzióvesztések időszaka. P. számára ellenben ennél egyfelől sokkal többről, másfelől sokkal kevesebbről szólt 1995. A pótolhatatlan veszteségről. A megoldhatatlan életről. Attól az évtől kezdve mindenekelőtt úgy tekintett magára, mint egy lassú lefolyású halálos betegségben szenvedő nyomorultra, aki néha elviselhetetlen kínokat él át, máskor viszont, ha nem érezne valami tompa sajnást, szinte el is feledkezne a betegségéről.

5. fejezet

Bombázók (2015)

Az éjszaka kellős közepén P. különös zajra ébredt. Morajlás-szerű zúgás verte föl. Kitért egy háború, gondolta – még inkább az álom, semmint az ébrenlét világában. Nem feledte azokat az időket, ami-

kor igen gyakran teltek meg az éjjelei efféle, távoli mennydörgéshez hasonló dübörgéssel. Az amerikai gépek pontosan a városa fölött húztak el, hogy bombázzák a széteső Jugoszláviát. Az ifjú P. kiállt az erkélyre, rágyújtott, a város határában húzódó olaj- és gázmezők gázfáklyáit bámulta a hetedik emeleti panel erkélyéről, fújta a füstöt, és hallgatta a felhők fölül a fülébe folydogáló, mély, istentelen hangot. Amikor lehunyta a szemét, látta a potyogó bombákat, hallotta a fúrótornyok robbanásait. Nyomban előntötte a forróság, a fölcsapó lángok nyaldosni kezdték az ábrázatát, akár barátokozni vágyó kutyák. Kinyitotta a szemét, mély levegőt vett. Évtizedek teltek el azóta. És mintha újra az a régi dübörgés ébresztené...

Mire idáig jutott a gondolataival, valóban föl is ébredt.

– Vihar van – mondta Sztella.

P. értetlenül meredt rá.

– Vihar van, ugye? – ismételte a nő.

P. is úgy vélte, annak kell lennie. Ellenben hosszú másodpercekbe telt, míg meg tudta magyarázni magának, mit keres az ágyában ez a Sztella nevű nő, nem mellesleg Endrének, régi-régi cimborájának a felesége.

Előző este ellátogatott az egyik belvárosi kultúrkávézóba, egy slam poetry rendezvényre. Noha abszolút hidegen hagyta ez az új örület, mégis ott szorongott a közönség soraiban. Endre hívta, aki verseket ír, mégsem nevezi magát költőnek. Pedig jó nevű lapok közlik. P. soha nem értett a költészethez, és alig érdekeltte jobban, mint a slam poetry, a barátját ezzel szemben kedvelte, s mivel alapvetően kedves ember volt, ráadásul tudta, hogy Endre házassága válságba jutott, nem bírta visszautasítani. Ez később rövid ideig bölcs döntésnek bizonyult, a régi barát ugyanis pillanatok alatt rúgott be, miáltal minősíthetetlenül viselkedett. Ha P. nincs vele, talán meg is verik. Holott normális körülmények között jámbor embernek ismerte mindenki. Ez alkalommal azonban éppen a normális körülmények hibáztak.

– Te-te-telihold van, m-m-megörjít – dadogta később Endre alkoholtól elnehezült nyelvvel, a folyóparti hűvös szellőbe mártogatva az arcát.

P. tisztában volt azzal, hogy mellébeszél. Akkor jelent meg Sztella, Endre válófélben lévő felesége. A férjétől kapott sms-ek nyomán talált rájuk. Szó nélkül megmarkolta Endre karját, és vonszolni kezdte maga után. P.-t arra kérte, segítsen hazavinni. A házaspár már nem együtt élt, P. barátja egy ismerőse momentán üres lakásában lakott, annak a címét mondták be a kihívott taxi sofőrjének. Föltámogatták a részegét, és lefektették a nagyobbik szoba közepén terpeszkedő matraca, közben Sztella sziszegve szidalmazta:

– Ne handabandázz nekem sms-ekben, ne üzengess marhaságot, mert szóba sem állok veled többet, te lúzer.

P. komoran álldogált a háttérben, egyik lábáról a másikra helyezte a testsúlyát, igyekezett úgy tenni, mintha nem látna és nem hallana semmit. El sem köszöntek Endrétől, kíméletlenül magára hagyták. Miközben lefelé lépkedtek a lépcsőn, Sztella megkérdezte:

– Nincs kedved dumálni kicsit?

P. (alapvetően kifejezetten kedves ember lévén) nem mondott nemet. Nemigen ismerte Sztellát, igen ritkán találkoztak, meg sem fordult a fejében, hogy mást is tervez, mint beszélgetést. Már csak azért sem gondolt semmi egyébre, mint csevegésre, mert a nők sosem kényeztették el, amit csenevész termete, hosszú, hegyes orra és elálló fülei számlájára írt. Ebben az esetben azonban tévedett. Alighogy beültek egy bárba, és rendeltek, Sztella nekiszegzte:

– Utána fölmehtek hozzád?

P. ezúttal is (ahogyan általában mindenre) igennel felelt. Cidert ivott, mint rendesen, a nő meg egy vodka-tonikot kortyolgatott. Alig beszélgettek. Sztella a poharába bámult, és az asztal alatt megmarkolta P. combját. P. kényelmetlenül érezte magát, annyira azonban mégsem, hogy faképnél hagyja régi barátja válófélben lévő feleségét. Különben is viszolygott az olyan kínos helyzetektől, amilyen egy *faképnél hagyás*. Így aztán megtörtént, aminek Sztella akarata szerint meg kellett történnie. Mint egy közhelyes regényben, gondolta P. keserűen és tehetetlenül.

– Ugye, nem gyújtasz rá, akár egy rossz filmben? – pihegett a nő P. ágyában.

– Este hat után nem dohányzom – dűnnyögte P.

– Igaz, egyszer sem gyújtottál rá az este folyamán – hagyta rá Sztella. – A szád ettől függetlenül nem jóízű...

P. ezt készséggel elismerte. Reggel nyolc és este hat között tizenhat szál cigarettát szívott el minden áldott nap. A fogai megsárgultak, a szája íze kesernyéssé vált. Nem látta értelmét vitatkozni.

– A haverodnak ez már nem megy – sóhajtott Sztella.

– Gondolom, nem a dohányzás – jegyezte meg P. Abban reménykedett, tréfával oldhatja föl a kellemetlen szituációt. Hiába.

– Jól gondolod. A dugás nem megy neki – közölte a nő kíméletlenül.

P. hallgatott.

– Meg sem kérdezed, miért?

P. nem szólt. Attól tartott, hamarosan hányingere lesz. Nem tudta eldönteni, a sablonos helyzet vagy az árulás miatt. Mindenesetre félt, hogy kidobja a taccsot.

– Én sem tudom, miért – csattant föl Sztella, azzal kiugrott az ágyból. Körbe-körbe forgott P. előtt: egy mezítelen test, csupa hús, finom, selymes, csillogó bőrrel fedve. Élvetegen megemelte a melleit, kéjsóvár, egyszersmind narcisztikus mozdulatokkal végigsimított a fenekén, a hasán.

– Ronda lennék? Ronda? – kérdezgette.

P. hevesen rázta a fejét.

– Nem állítom, hogy még mindig olyan bombázó vagyok, mint húszévesen voltam, de attól még nagyon is jó nőnek lát minden férfi ma is! Kivéve azt a balfék férjemet... Hát nehéz engem megkívánni?

P. továbbra is a fejét ingatta. Csak lenne már vége, hajtogatta magában. Csak ne lenne ilyen ismerős ez az egész. Sztella visszabújt mellé.

– Hát, ő nem kíván meg – közölte tárgyilagosan, lebiggyesztett ajakkal. – És nője sincs, utánajártam.

– Magánnyomozóval? – képedt el P.

– Nem – nevetett Sztella gúnyosan. – Nem vagyok olyan, mint a gagyi filmekben szereplő ócska tramplik.

Úgy tűnik, nem szereti a vacak filmeket, állapította meg magában P.

– De kétség sem fér hozzá, hogy senkije sincs – bizonygatta Sztella. – Egyszerűen impotens lett. Vagy aszexuális. Mind a kettő abnormális az ő korában. Hisz még alig múlt negyven! Mivel én nagyon is szexuális vagyok, és te már tudod, ezt hogyan értem, szóval mivel én erősen szexuális orientációjú vagyok, ugyanakkor tisztességes, elválok tőle. Ettől a kriplitől.

– Tisztességes alatt azt érted, hogy nem csalod meg a férjed?

– Igen. Komolyan veszem a dolgot. Már a házasságot. Csak-hogy beadtuk a válópert. Ez már nem házasság. Ez a házasság agóniájának végző stádiuma.

– Értem – motyogta P. Rendkívül rossz érzése támadt. Sokkal rosszabb az eddigiéknél. A következő pillanatban gyűlölni kezdte a nőt, akinek a testébe az imént hatolt be. Szerette volna megkérdezni tőle, hogy tényleg csak ennyi a baj? És vajon beszéltek-e a problémáikról a férjével, vagy egyből a válást választották? Vagyis választotta a feleség, mert az nyilvánvalónak tűnt, ki a kezdeményező fél. Endre világéletében passzív alak volt. Ebben hasonlítunk, gondolta P. Végül aztán nem tett föl kérdéseket. Részint lustaságból, részint gyávaságból, részint az undor okán. De hogy magától undorodott, a nőtől vagy az eset semmitmondóságától, nem tudta eldönteni.

– Aludjunk – javasolta inkább, és elvackolódott. Jóban és rosszban, ez a két ostoba szó kergetőzött az ostoba fejében, képtelen volt kiűzni őket onnan. Most speciel én is a rosszból kapok egy adaggal, villant át rajta. Utána röstellte magát, amiért megint legyűrték a közhelyek. Úgy tett, mintha máris szundítana. Csak ne kelljen folytatni ezt az egészet. Csak ne kelljen folytatni...

Miután a morajlás fölverte az álmából, nehezen idézte föl az előző estét. Mikor végre sikerült, vadul verni kezdett a szíve.

– Vihar van, ugye? – hallotta Sztella hangját.

– Vagy vihar, vagy repülőgépek – válaszolta.

– Miféle repülőgépek?

– Bombázók, azoknak ilyen a hangja.

– Hülyeség.

Az hát, gondolta P. Hülyeség ez az egész. Elképzelte, ahogy kioldanak egy bombát odafönn, egyetlen egy bombát, s az zuhan lefelé, zuhan, zuhan keresztül a felhőkön, hasítja az éjszakai égboltot, kettészeli a város fölé boruló koromfekete paplant, és pontosan arra a házra esik, amelyikben ők fekszenek egy ágyban, átizzadt ágyneműk között; a bomba áttöri a tető cserepeit, át a léceket, a padlás betonajzatát, de még nem detonál, még zuhan tovább egyre, mint akinek (mert ez a bomba voltaképpen élőlény, Isten bosszúálló angyala), mint akinek célja van; áthullik a fölöttük lévő két lakáson, pusztán egy-egy lyukat hagy maga után mennyezeten és padlón, s mikor becsapódik közéjük az ágyba, csak akkor pukkan egyet, nem nagyobbat, mint egy petárda, mégis elég nagyot ahhoz, hogy cafatokra szaggassa a testüket, az ő nem túl vonzó porhüvelyét és Sztella kívánatos idomait, s foszlányaikkal beborítsa az egész lakást, hogy amikor megérkeznek a helyszínelők, meg se tudják majd különböztetni, melyik hűsdarab kihez tartozott, melyik szolgált építőanyagul egy érzéki, buja nőhöz, és melyik egy ronda, üresfejű, nyomorult férfihöz.

– Valóban az – szölt P. – Hülyeség.

A hangja nyugodt volt, ő maga nem. Utálta a szituációt. A kiszámíthatóságát, a semmilyenségét, a végletességét. Utálta magát. A gyámoltalanságát. Szerette volna megkérni Sztellát, hogy menjen el, és utána fölhívni Endrét. Egyikre sem volt képes. Halványan sejtette, hogy nem kizárólag azért tartják őt alapvetően kedves embernek, mert nem szokott nemet mondani, de azért is, mert kerüli a kellemetlenségeket. Mert kiszámítható. Abban pedig biztos volt, hogy a nő hamarosan magától is távozik, kár lenne hát veszekedni. Elég visszás ez az egész anélkül is. Azt is tudta, hogy a jövőben kerülni fogja Sztellát. És abban is bizonyos volt, hogy Sztella ezt jó néven veszi majd. Mire idáig jutott magában, újra elszenderedett.

Kilenc óra múlt, amikor fölébredt. Homályos emlékképek gyötörték, intim testtájain érezte Sztella hátrahagyott, megsziikkadt testnedveit. Mintha stigmák borítanának, gondolta fellengzősen. A feje is fáj, a szája kiszáradt. Kikászálódott az ágyból, belebújt a köntösébe a fürdőszobában, vizet engedett a kádba, átment a

vécébe, hosszan pisált. Lehúzta, aztán körbejárta a lakást. Megkönnyebbülve állapította meg, hogy Sztella már nem tartózkodik ott. Egy cetlit hagyott maga után a konyhaasztalon: „Elmentem. Reggel próbáltam még huncutkodni veled egyet, de Te csak horkoltál.” Egy nagy, legörbült szájú szmájlit is rajzolt a cédula alá (miért hívják szmájlinak az összes hangulatjelet, tűnődött el pár másodpercig P., azokat is, amik nem a vidámságról szólnak?). Összegyúrta a papírfecnit, kidobta a szemétkébe. Mélyeket lélegzett, hogy a hányást visszatartsa. Beletúrt a hajába, ivott egy pohár vizet. Kínézett az ablakon, bekapcsolta a rádiót. Az egyik helyi kereskedelmi adó magukat jópofának tartó műsorvezetői vihogva beszélgettek az éjszakai viharról, amely elkerülte a várost, azonban több környékbéli településen komoly károkat okozott. P. sajnálta, hogy mégis a vihart hallották, és nem bombázók repültek át fölöttük néhány órával korábban. És sajnálta, hogy elkerülte őket az a becsapódás. Szívesen átlépett volna abba a párhuzamos világba, ahol megtörténik, amit vizionált – még ha az életébe kerül, akkor is. Úgy valóban történet lenne ez az egész, ábrándozott. És emiatt is szégyellte magát. Ugyanakkor nagyon jól tudta, hogy ezek az érzések nemsokára elmúlnak. Ahogy az émelygés és a fejfájás. Nem is beszélve egyebekről...

6. fejezet

A kocka el van vetve (1995)

A távolsági autóbusz begördült a kricsmi előtti megállóba. Rendre itt állt meg hosszabb pihenőre. P.-nek fogalma sem volt, milyen településen járhatnak. Az augusztusi hőség ellenére belebújt kötött pulóverébe, és lekecmergett a buszról. Egy munkásruhás férfi mögött lépett be a kocsmába.

– A kocka el van vetve – mondta a férfi köszönés helyett.

A pultos nő értetlenül meredt rá.

– Szevasz, Pityu.

– A kocka el van vetve – ismételte a férfi (Pityu). – Ki mondta? Na?

– Hagyjál engem az ilyen baromságokkal! – fakadt ki a pultos nő (hízásnak indult, de még vonzó harmincas, a fogai erősen romlottak).

– No, ki mondta? – erősködött Pityu.

– Mit érdekel engem az?

– Ez fontos, Viki – a férfi hangja egészen különös, már-már lágy tónusban zengett.

– Fontos hát, hülye! – legyintett a pultos nő (Viki). – Mit kérsz?

– Segítek – villantotta föl emberi oldalát Pityu. – Egy római császár.

– Hol érdekel az engem? – méltatlankodott Viki.

– Érdekelhetne pedig.

– Az érdekel, mit kérsz, Pityu, az Isten áldjon meg!

– Egy körtét meg egy sört – nyilatkozott Pityu. – A kocka el van vetve.

– Én meg tudok száz nótát csárdással, baszki – mondta kihívóan Viki, miközben kitöltötte a pálinkát. – Lehet kezdeni tanulni, Pityu!

– Igaz – bólintott a férfi. – Én csak úgy nyolcvanat tudok. No, ha megmondod, ki mondta...

– Nem érdekel, nem érted? Zagyvaságokkal nem foglalkozok.

– Ez fontos dolog – Pityu lehúzta a körtét, leöblítette sörrel.

– Fontos az anyád piccsája, Pityu – legyintett a nő.

– Az is az – ismerte be a férfi.

– Jó napot – köszönt P. a pultosnak.

– Jó napot! – toppantak be abban a pillanatban többen is az ivóba, P. utastársai egytől egyig.

P. félrehúzódott, figyelte az eseményeket. Láta Vikin, hogy felméri az érkezőket. Pityu viszont mintha észre sem vette volna az idegeneket, bávatagon bámult maga elé, nagyokat kortyolt, föl alá ugrált a gigája.

Majdnem mindenki kávé szeretett volna, és pisilni vágyott. P. csak az előbbit.

– Mit kér hozzá? – érdeklődött Viki.

– Két cukrot és tejszínt...

Aztán, már-már kelleetlenül hozzátette:

– Meg egy pohár sört.

Viki dolgozott, a kávémasina harákkolt, hörgött.

– Melyik a legolcsóbb kávé? – kérdezte egy öltönyös úriember, szintén a buszról, a sliccén matatva.

– Hatvan a sima presszó – mosolygott Viki a pult mögül.

– Azt kérek – döntött az öltönyös.

Viki sürgölődött, több feketét készített egyszerre. Szokatlanul nagy keze volt. Akár egy jól megtermett férfinak. Az öltönyös adagja gyorsan lefolyt, elébe tette a pultra.

– Tejszín nem jár hozzá? – vonta föl a szemöldökét, amikor megkapta a csésze feketéjét.

– Sima presszót kért, nem?

– Ahhoz sok helyen jár tejszín – jelentette ki az öltönyös.

– Kérdeztem, hogy mit kér, nem? – Viki hangja P.-nek hangyányit indulatosnak tűnt.

– Nem ritka, hogy a sima presszóhoz jár a tejszín – mantrázta az öltönyös.

– Itt nem jár, baszkikám – szólt közbe Pityu. – Adj még egy sört, Viki!

– Pedig sok helyen jár – vonult egy félreeső asztalhoz az öltönyös.

– A kocka el van vetve – szögezte le Pityu.

– Az el – dünnögte P.

– A kocka el van vetve – hajtogatta Pityu, aztán hirtelen Viki felé bökött az ujjával: – Na, ki mondta?

– Hagyjál békén, hülye! – nyafogott Viki.

– Átmegyek a Balog Gézához, mire visszajövök, mondd meg, ki volt! Egy római császár, annyit segíték – Pityu távozott.

– Cézár – préselte az ajkai közt Viki, amint becsukódott az ajtó. – Seggfej.

– Szigorúan véve nem volt császár, még ha a 'császár' szó a nevéből is ered – jegyezte meg az öltönyös.

– Azt nem tudom, és nem is érdekel – vonogatta a vállát a nő.

– Miért nem árulta el neki, hogy tudja? – firtatta P., miközben a pultra helyezte a kiürült kávécsészét és a söröspoharat.

– A férfiak szeretik, ha a nők ostobák. Legalábbis azok, akik ide járnak.

P. nem szerette, ha a nők ostobák. Ezt el is árulta Vikinek.

– Igaz, én nem is járok ide – tette hozzá. – Csak most az egyszer jártam. Amúgy az okos nőket szeretem igazán.

Vagy inkább szeretném, tűnődött el.

A busz utasai egymás után indultak el vissza a buszra.

– Köszönöm, a kávé jólesett – mosolygott P. Vikire, mert nem akarta megbántani.

(Mandola eltűnése óta talán először mosolygott.)

– Egészségére – biccentett kurtán a pultos nő.

– Lassan indul a busz, mennem kell, viszontlátásra!

P. lépett egyet, majd még egyet, aztán megállt.

– Viszlát! – Viki kezdte a mosogatóba pakolni a használt poharakat.

Az öltönyös utolsónak állt föl az utasok közül, a csészéjét az asztalon hagyta, s morogva kiment.

– A kocka el van vetve – sóhajtott Viki, jókora keze csüngött a csípője mellett. – Barmok!

P. egyet tudott érteni. Azok. Nagy kedve lett volna lekésni a buszt, mégis inkább fölszállt.

– Hová is megy ez a jármű? – fordult a mellette ülő öregasszonyhoz.

A nénike lelkesen válaszolt.

– Az is jó lesz nekem – szögezte le P. – Alea iacta est.

Bedugta a fülébe az ósdi walkman fülhallgatóját, elindította a kazettát. Menyhárt Jenő énekelt arról, hogy: „Vénemberek játszadoznak, és az Isten nem figyel. Megmaradtunk egymásnak, de senki nem tárgyal senkivel.”

Lassan hazamegyek, gondolta, nekifogok a beletörődésnek.

Bámult kifelé a koszos ablakon. „Lehet, hogy neked jó ez a harc, de ne taníts ölni, ha élni akarsz, lehet, hogy neked jó ez a harc, de ne taníts ölni, ha élni akarsz” – énekelte Menyhárt Jenő a hallójáratában.